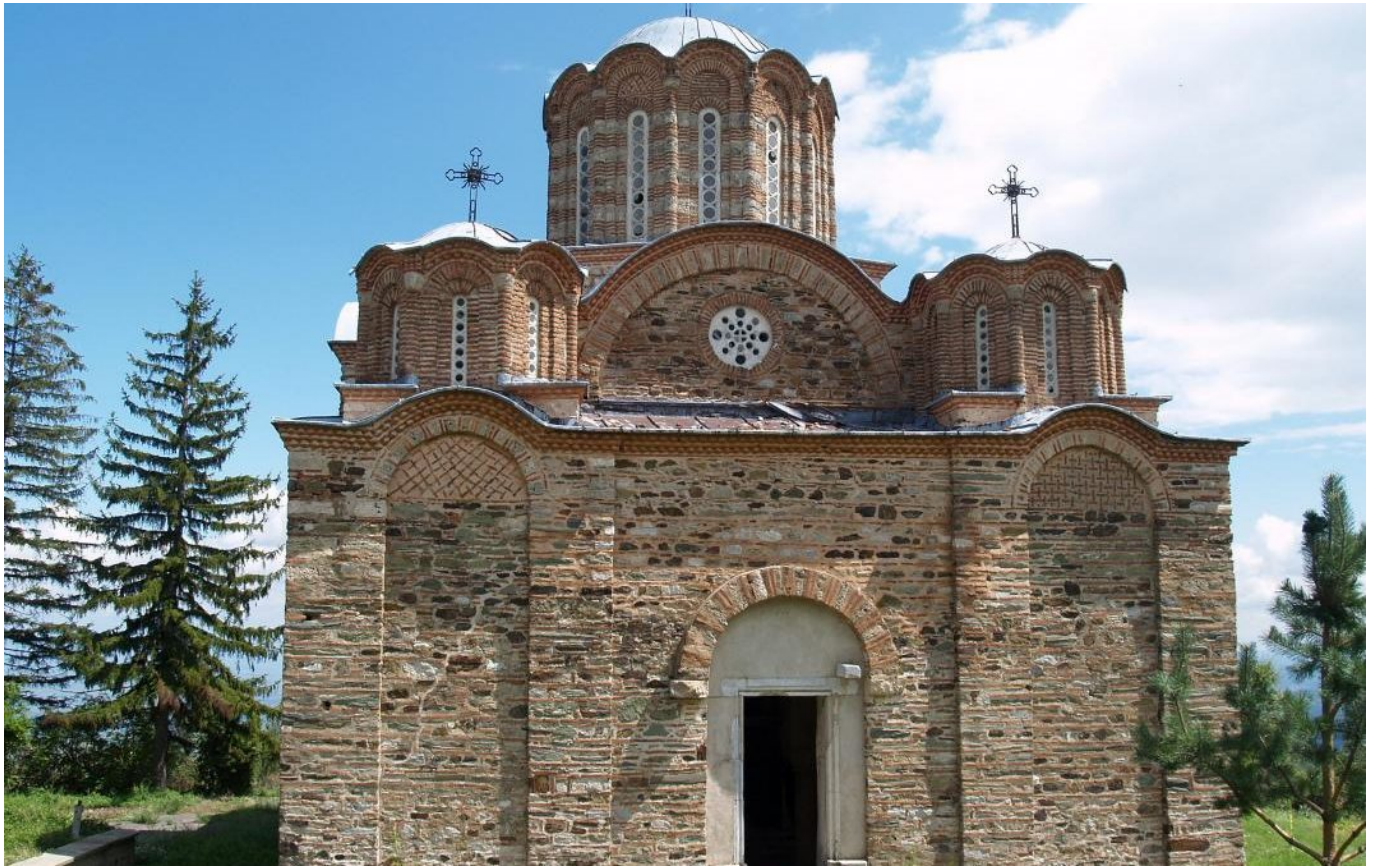

Иницијатива СКИЦ СПОНА за заштиту манастира Матејче

Српски културно информативни центар СПОНА из Скопља објавио је апел и молбу за подршку обнови манастира Успења Пресвете Богородице у Матеичу и иницијативу за кандидатуру ове светиње на листу УНЕСКО-а угрожене светске културне баштине, саопштено је на интернет-страници ове институције културе српског народа у Републици Северној Македонији, известио је Радио “Слово љубве”.

АПЕЛ И МОЛБА ЗА ПОДРШКУ ОБНОВИ МАНАСТИРА УСПЕЊА ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ У МАТЕИЧУ И ИНИЦИЈАТИВА ЗА КАНДИДАТУРУ МАНАСТИРА МАТЕИЧ НА ЛИСТУ УНЕСКО-а УГРОЖЕНЕ СВЕТСКЕ КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ

Документом „Апел и Молба за подршку обнови манастира Успења Пресвете Богородице у Матеичу и иницијатива за кандидатуру манастира Матеич на листу УНЕСКО-а угрожене светске културне баштине“ после додатних драстичних оштећења насталих током 2001. године званично се утврђују потребе и циљеви његове ревитализације од последица свих видова штете

коју је манастир услед разарања и негативних атмосферских утицаја до данашњих дана истрпео. Документ има за циљ, да пружи смернице обнове целокупног манастирског комплекса и јавност упозна са потребама и циљевима обнове која се препознаје као суштинска потреба за одржањем и очувањем културног наслеђа средњег века од изузетног значаја на тлу Северне Македоније, а посебно културног наслеђа у опасности.

Покрећемо иницијативу за обновом манастира Матеич, не бисмо ли, Божјим благословом и надом на помоћ добрих људи, на 21. годишњицу од разорних оштећења насталих 2001. године, обновили целокупан манастирски комплекс, посвећен Успењу Пресвете Богородице из XIV века. Паралелно Апелом и Молбом за обнову манастирског комплекса, покреће се и иницијатива да се манастирски комплекс због сталне угрожености кандидује за листу УНЕСКО светске угрожене баштине (у зони бивших ратних дејстава), а степен заштите буде највишег могућег националног и међународног степена и тиме омогући да се уз помоћ страних стручњака и фондова олакша његова обнова, конзервација, промоција и будућа стална физичка заштита.

Кандидовањем манастира Матеич, Република Северна Македонија би поред два (2) локалитета који се већ налазе на листи УНЕСКО: 1. „Природно и културно наследство Охридског региона“ (1979) – Општина Охрид; 2. „Букове шуме у сливу Дубоке Реке“ (2021) – општина Маврово и Ростуше, као и четири (4) већ кандидованих локалитета (тзв. „tentative list of unesco world heritage sites“): 1. Пећина „Слатински извор“ (2004) – општина Македонски Брод; 2. „Маркове Куле“ (2004) – Општина Прилеп; 3. „Астрономско налазиште Кокино“ (2009) – Општина Старо Нагоричино; 4. „Црква Св. Ћорђа – Курбиново“ (2020) – Општина Ресен, проширила националну листу културне баштине на УНЕСКО листи светске културне баштине.

Свети манастир Успења Пресвете Богородице у Матеичу представља интегрисану целину, са једне стране осам (8) векова трајања живота Богу посвећене људске заједнице, и са друге стране ризнице велике културе и предања које је изнедрила Црква Христова. Стога и апелујемо и молимо све људе добре воље, државне институције, локалне самоуправе, привреднике, домаће и стране експерте и стручне институције да, у складу са својим могућностима, помогну тај велики и Богоугодни подухват.

У селу Матеичу (Општина Липково) на падини Скопске Црне Горе, налази се манастир са црквом посвећеном Успењу Пресвете Богородице. По више појединости манастир Матеич је карактеристично остварење. Простор храма је изграђен по замисли уписаног крста са пет купола. Сликаство Матеича

показује надовезивање на сликарске традиције које се срећу у сликарству ранијих задужбина краља Милутина Немањића. У Матеичу су насликани бројни циклуси фресака: Велики празници, земаљски живот Христов, параболе, Акатист, Дела апостолска, Чуда апостолска, легенда о цару Авгару, чуда Димитрија Солунског, циклус Васељенских сабора са додатком српског сабора краља Стефана, Божићна стихира Јована Дамаскина и др.

Задужбина царице Јелене и цара Уроша IV Немањића, манастир Успења пресвете Богородице у селу Матеич, током ратних сукоба 2001. године, као и целокупни манастирски комплекс, претрпео је велика оштећења и разарања. У том периоду у оружаним сукобима разрушен је и манастирски конак који је годинама раније служио као дечије одмаралиште. Девастирани су и делови цркве, оштећене фреске, чак је прекопан и под у олтарском делу, годинама је манастирска црква била без врата и прозора, препуштена на милост и немилост времену, те убрзано пропадала.

Манастир Матеич (Матеић) налази се под заштитом државе Решењем бр. 37 од 10. II 1953. године (издато од: Централен Завод за заштитување на културните споменици и природните реткости во Македонија – Скопје). Од 2001. године на ситуацију у манастиру Матеич реаговало се углавном прећутно, иако је реч о споменику културе који је најугроженији од свих храмова на територији Републике Северне Македоније. Развлачење цигле и другог грађевинског материјала у оквирима манастирске порте се наставило, а манастиру који је средином XIV века уживао статус Врта Мајке Божије, одузет је у потпуности статус Домостроја Спасења. Деветнаест година после тога, остала је само опустела Црква, иако је реч о манастиру који је ремек дело Богом надахнутог стваралаштва својих ктитора, када су окружење творевине Божије украсили јединственом архитектонском целином сазданом у Њену славу.

Испуњењу главног циља Обнове посебно ће допринети активности на испуњењу циљева по следећим областима: 1. Очување градитељског наслеђа 2. Имовина и развој манастирске економије 3. Друштвена одговорност 4. Добротворство 5. Заштита Божје творевине 6. Васпитање и образовање 7. Култура и наука. На нама је да сада, дајући колико можемо, исправимо вишедеценијску неправду и манастир поново уздигнемо ка небу наше Свете Скопске Црне Горе.

Са жељом да се Богу молимо у обновљеном манастиру Матеич, поздрављамо Вас и желимо мир и здравље од Бога!

mitropolija.com